

POSTANOWIENIE

7 października 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marcin Krajewski

na posiedzeniu niejawnym 7 października 2024 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa P.P.

przeciwko Bankowi spółce akcyjnej w W.

o zapłatę i ustalenie,

na skutek skargi kasacyjnej Banku spółki akcyjnej w W.

od wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu

z 8 lutego 2023 r., I ACa 990/22,

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2) zasądza od Banku spółki akcyjnej w W. na rzecz P.P. 5417 zł zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego z odsetkami ustawowymi za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia orzeczenia zobowiązanemu do dnia zapłaty.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 8 lutego 2023 r. Sąd Apelacyjny we Wrocławiu zmienił wyrok Sądu Okręgowego we Wrocławiu z 21 lutego 2022 r. w ten sposób, że uwzględnił zarzut zatrzymania podniesiony przez pozwanego oraz oddalił apelację pozwanego w pozostałej części.

Pozwany wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego, zaskarżając go w części. Wskazał, że skarga kasacyjna jest oczywiście

uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) i w sprawie występują istotne zagadnienia prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.).

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powód wniósł m.in. o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz opłaty skarbowej za pełnomocnictwo.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Skarga kasacyjna stanowi nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, którego celem jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa, usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych. Ograniczenie przesłanek do czterech ma zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest uzasadnione jedynie w sprawach, w których mogą być zrealizowane te funkcje, a skarga kasacyjna nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej sprawie.

Wskazana w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przesłanka w postaci oczywistej zasadności skargi zachodzi wówczas, gdy zasadność zarzutów podniesionych w skardze jest dostrzegalna *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego o charakterze elementarnym, polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał, względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym. (zob. postanowienia SN: z 26 października 2023 r., I CSK 76/23, i z 31 października 2023 r., I CSK 4805/22).

Powołanie się na oczywistą zasadność zarzutu naruszenia art. 327¹ § 1 pkt 1 i 2 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. nie mogło odnieść skutku z tego względu, że obligatoryjne elementy uzasadnienia wyroku sądu drugiej instancji wymienione zostały w art. 387 § 2¹ k.p.c. Skarżący nie powołał się zaś na naruszenie tego przepisu. Ponadto należy wskazać, że o ile rozważania Sądu drugiej instancji w zakresie podstaw prawnych stwierdzenia braku związania umową po wyeliminowaniu z niej klauzul abuzywnych mogą budzić wątpliwości, to nie można uznać ich za błędy elementarne, tak jak wymaga się tego na tle art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. może być wyłącznie problem o charakterze prawnym, a nie faktycznym lub wynikającym ze stwierdzonych przez skarżącego uchybień sądu. Jego rozstrzygnięcie powinno stwarzać realne i poważne trudności, mieć znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, na tle której zostało sformułowane, a także innych potencjalnych lub rzeczywiście toczących się spraw (zob. np. postanowienia SN: z 10 kwietnia 2018 r., I CSK 733/17; z 19 kwietnia 2018 r., I CSK 709/17; z 24 kwietnia 2018 r., IV CSK 552/17, i z 16 maja 2018 r., II CSK 15/18).

Przywoływanych przez skarżącego zagadnień nie można uznać za istotne, gdyż zostały one już w większości rozstrzygnięte w orzecznictwie Sądu Najwyższego. Zgodnie z jego utrwalonym poglądem postanowienia uprawniające bank do jednostronnego określania kursu waluty wiążącego drugą stronę umowy kredytu, są nietransparentne, ponieważ pozostawiają pole do arbitralnego działania banku, a równocześnie obarczają kredytobiorcę nieprzewidywalnym ryzykiem. W konsekwencji, jeżeli zostały one zamieszczone w umowie zawartej z konsumentem, mają charakter niedozwolonych postanowień umownych i nie wiążą konsumenta (zob. wyroki SN: z 22 stycznia 2016 r., I CSK 1049/14, OSNC 2016, nr 11, poz. 134; z 1 marca 2017 r., IV CSK 285/16; z 24 października 2018 r., II CSK 632/17; z 13 grudnia 2018 r., V CSK 559/17; z 27 lutego 2019 r., II CSK 19/18; z 4 kwietnia 2019 r., III CSK 159/17; z 9 maja 2019 r., I CSK 242/18; z 29 października 2019 r., IV CSK 309/18, OSNC 2020, nr 7-8, poz. 64; z 11 grudnia 2019 r., V CSK 382/18, OSNC-ZD 2021, nr B, poz. 20; z 30 września 2020 r., I CSK 556/18; z 2 czerwca 2021 r., I CSKP 55/21; z 27 lipca 2021 r., V CSKP 49/21;

z 3 lutego 2022 r., II CSKP 415/22; z 30 czerwca 2022 r., II CSKP 656/22, OSNC-ZD 2022, nr 4, poz. 52; z 28 września 2022 r., II CSKP 412/22, OSNC-ZD 2022, nr 4, poz. 54; z 31 stycznia 2023 r., II CSKP 334/22; z 8 lutego 2023 r., II CSKP 978/22, i z 17 marca 2023 r., II CSKP 924/22). Sprzeczność z dobrymi obyczajami i naruszenie interesów konsumenta polega w tym przypadku na uzależnieniu wysokości świadczenia konsumenta od swobodnej decyzji banku, przy czym dla tej oceny nie ma znaczenia, w jakim stopniu bank w rzeczywistości z tej swobody korzystał i w jakim stopniu kurs wyznaczony kurs pokrywał się z tym obowiązującym na rynku międzybankowym.

Pozostałe kwestie, które zdaniem skarżącego mają być przedmiotem istotnych zagadnień prawnych nie mają już znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy (kwestia zakresu informacji, których udzielać powinien bank przy zawieraniu umowy) albo wiązałyby się z zakwestionowaniem wiążących Sąd Najwyższy ustaleń faktycznych (zagadnienie indywidualnego uzgodnienia postanowień umowy).

Z tych przyczyn należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w pozostałym zakresie (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1, 1¹, 3 i 4, art. 99 k.p.c. w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 7 oraz § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych. W zasądzonych kosztach uwzględniono również opłatę skarbową od pełnomocnictwa udzielnego pełnomocnikowi głównemu.

(r.n.)

[ms]